

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. februar 2013
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0030-1226
Dok.: 651484

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 452 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. januar 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Bødskov

/

Freja Sine Thorsboe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 452 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Voldtægtssag vækker undren”, der blev bragt i Jyllands-Posten den 27. november 2012? Og vil ministeren herunder særligt redegøre for:

- Hvorfor der ikke rejses tiltale mod den pågældende kvinde for falsk forklaring i en voldtægtssag, når manden er frikendt og har fået erstatning?
- Hvorvidt ministeren er enig i, at det er et principielt problem for retssikkerheden, at en person der har afgivet falsk forklaring kan gå fri, uden at der rejses tiltale?
- Om der generelt bør rejses flere sager ved domstolene om afgivelse af falsk forklaring?”

Svar:

1. Den artikel i Jyllands-Posten, der henvises til i spørgsmålet, beskriver bl.a. en konkret straffesag, hvor anklagemyndigheden opgav påtale for falsk forklaring i forbindelse med en vidneforklaring afgivet under en voldtægtssag.

Justitsministeriet finder af principielle grunde ikke at burde udtale sig om konkrete sager.

2. Justitsministeriet kan imidlertid mere generelt oplyse, at falsk anmeldelse er kriminaliseret i straffelovens § 164. Bestemmelsens stk. 1 fastsætter, at det kan medføre fængsel indtil 6 år, at afgive urigtige oplysninger til en offentlig myndighed med forsæt til, at en uskyldig person derved bliver sigtet, dømt eller undergivet strafferetlig retsfølge for et strafbart forhold. Det betyder, at der både skal være tale om urigtige oplysninger, og at oplysningerne afgives med forsæt til at en uskyldig person sigtes mv. Efter bestemmelsens stk. 2 straffes på samme måde den, der tilintetgør, forvansker eller bortskaffer bevis eller tilvejebringer falsk bevis med forsæt til, at nogen derved sigtes eller dømmes for et strafbart forhold.

Falsk forklaring for retten er kriminaliseret i straffelovens § 158. Efter bestemmelsens stk. 1, 1. pkt. straffes den, som afgiver falsk forklaring for retten, herunder ved anvendelse af telekommunikation, med fængsel indtil 4 år. En forklaring er falsk, hvis den er bevidst urigtig.

Bestemmelsen om falsk forklaring for retten omfatter således bl.a. personer, der i en straffesag afgiver forklaring under vidneansvar, hvis den pågældende afgiver en bevidst urigtig forklaring for retten.

Hvorvidt der skal rejses tiltale i en straffesag, afgøres af anklagemyndigheden på grundlag af en selvstændig strafferetlig vurdering af beviserne i den konkrete sag. Det gælder i sager om falsk anmeldelse og falsk forklaring, såvel som i andre straffesager.

3. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Udvalgets spørgsmål angår en konkret straffesag, hvor en mand i første omgang blev dømt for voldtægt af en kvinde og afsonede straf herfor, men hvor sagen efterfølgende blev genoptaget, og manden blev frifundet, da der var fremkommet nye oplysninger, som indebar, at der var opstået tvivl om rigtigheden af kvindens forklaring.

Anklagemyndigheden har efterfølgende truffet afgørelse om at opgive påtale mod kvinden for falsk anmeldelse og falsk forklaring.

Baggrunden herfor er følgende:

Ved anklagemyndighedens behandling af straffesager gælder det såkaldte objektivitetsprincip, der er lovfæstet i retsplejelovens § 96, stk. 2:

”§ 96. De offentlige anklageres opgave er i forbindelse med politiet at forfølge forbrydelser efter reglerne i denne lov.

Stk. 2. De offentlige anklagere skal fremme enhver sag med den hurtighed, som sagens beskaffenhed tillader, og derved ikke blot påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted.”

Objektivitetsprincippet indebærer, at anklagemyndigheden har pligt til at tage enhver omstændighed, der tyder på en mistænks uskyld, i betragtning ved behandlingen af en straffesag.

Endvidere gælder der i straffeprocessen et almindeligt princip om, at enhver rimelig tvivl skal komme den anklagede til gode (“in dubio pro reo”).

Det anførte indebærer, at hvis anklagemyndigheden vurderer, at der i en sag er omstændigheder, der rejser en sådan tvivl om en sigtets skyld, at det ikke kan forventes, at en domstol vil finde vedkommende skyldig, vil anklagemyndigheden ikke

have det fornødne grundlag for at gennemføre en retsforfølgning i sagen.

Det forhold, at der i den omtalte sag opstod tvivl om rigtigheden af kvindens forklaring, og at denne tvivl i straffesagen mod manden medførte, at der skete frifindelse, er ikke i sig selv ensbetydende med, at det dermed kan lægges til grund, at kvindens forklaring har været bevidst urigtig, eller at anklagemyndigheden vil kunne føre bevis herfor. Om det er tilfældet vil som i andre straffesager bero på en selvstændig strafferetlig vurdering under iagttagelse af de nævnte almindelige principper.

I den pågældende sag fandt statsadvokaten ikke, at det efter omstændighederne i sagen og kvindens forklaring kunne forventes, at en domstol ville finde kvinden skyldig i at have indgivet falsk anmeldelse og have afgivet falsk forklaring. Statsadvokaten opgav derfor påtale i sagen, jf. retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2.

Statsadvokatens afgørelse blev påklaget til Rigsadvokaten. På baggrund af de konkrete omstændigheder i sagen fandt rigsadvokaturen ikke, at der var grundlag for at tilsidesætte statsadvokatens afgørelse.

Afgørelserne i den omtalte sag er efter min opfattelse resultatet af en sædvanlig strafferetlig vurdering baseret på de konkrete oplysninger og omstændigheder, der har foreligget i denne sag.

I den forbindelse kan jeg tilføje, at det helt generelt er mit indtryk, at sager om falsk anmeldelse og falsk forklaring behandles med stor alvor i politiet og anklagemyndigheden, og at strafforfølgning gennemføres i de tilfælde, hvor der efter en strafferetlig vurdering er det fornødne grundlag for det. Dette gælder naturligvis ikke mindst i tilfælde, hvor en anden person på baggrund af anmeldelsen og forklaringen er blevet dømt i en straffesag og har afsonet fængselsstraf.”